

6/7/11 (ז)

מחייב ביטוח חובה ברכבי דו גלגלי – האם אנו לקרים מפנה?

06/07/11
הצעת החוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מונע שאמורה להיטיב עם ציבור הרוכבים הדו גלגליים אمنם עברה השבוע בקריאה בכנסת, אך נראה שעוד מוקדם לשמו, שכן הדרך ליישמה עוד רחוקה.

עו"ד יעקב מושקט

רבים מאייתנו ודאי זוכרים את עליית תעריפי ביטוח החובה לפני השנה וחצי, אשר גררה בעקבותיה את מאבק הרוכבים בניסיון לשנות את רוע הגירה. בנוסף של דבר לא העלו המחאות והזעקות ותעריפי הביטוח הועל באופן ממשוני. מאבק הרוכבים להורדת תעריפי הביטוח עבר לפוסים שקטים יותר ובין היתר בניסיון להביא לשינוי חקיקה שתוצאתם המזופה תהא הורדת תעריפי ביטוח החובה לרוכב הדו גלגלי.

שלב חשוב במאבק התרחש שלושם בדיון של ועדת הכלכלת בכנסת, עת הצעת חוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מונע (מרכזב העמסה בתעריף הביטוח), התש"ע 2010 עברה בקריאה ראשונה בועדה.

הצעת חוק זו עוסקת בגובה ההשתפות של כל נהג ונוהג בארץ (הכוונה לכל הנהגים ולא רק לנוהגי דו גלגלי) בסבבוז של ביטוח החובה של הרוכבים הדו גלגליים. השתפות זו, מכונה בחוק "מרכזב העמסה". מרכיב העמסה גבוה יותר, משמעו סבוז גבוה יותר מצד כל הנהגים לטובות ביטוח הדו גלגלים, והتوزאה, ירידת תעריפי הביטוח של הדו גלגליים. ההיגיון שבתטלת סבוז לטובות הדו גלגליים מבוסס על ההכרה כי רוכבי דו גלגלי חשופים יותר לפגימות כל רכב אחרים, למפגעי תשתיות דוגמת בורות, גורמי החלקה ומכתשיים, וכי מאיידם הם כמעט מסקנים רוכבים אחרים והולכי רגל.

חוק שנחקק בעניין עוד בשנת 2001 קבע כי שיעורו המקסימלי של מרכיב העמסה יהיה 8% מתוך תעריף הביטוח. אלא שר האוצר והמומנה על הביטוח פרשו הוראת חוק זו כאפשרת להם להורד את מרכיב העמסה לרמת הנמוכות משמעותית מ-8%, והמשמעות המעשית הייתה יקור תעריפי הביטוח של הדו גלגליים.

הצעת החוק שעבירה בקריאה ראשונה ביום אלה מבקשת לשנות את המצב. גרסה אחת של ההצעה מבקשת לקבוע מרכיב העמסה קבוע, שאינו נתון לשיקול דעתו של שר האוצר והמומנה על הביטוח. כאן, תצטרכן הכנסת להכריע בין גרסה של הצעת החוק, ולפיה מרכיב העמסה יהיה בשיעור 8%, לבין גרסה לפיה מרכיב העמסה יהיה בשיעור 6%.

גרסה אחרת דינה בקביעת רף מינימלי של מרכיב העמסה, כאשר שיקול הדעת באשר לשיעורו המדוייק ייותר בידי שר האוצר והמומנה על הביטוח.

לאור המוסבר כאן, ניתן יש מקום לאופטימיות באשר לאפשרות של ירידת תעריפי הביטוח בעתיד הלא רחוק. יחד עם זאת, יש לזכור כי הליכי החוקה בכנסת אורכים זמן רב, חוקים שונים "נקברים" בנסיבות פוליטיות שונות, ויש לקוחות כי המאמצים שהושקעו באפקט זה ישאו פירות לטובות ציבור נהגי הדו גלגלי.